

Stilte Besinning Ferbinging

De contouren van een Nijkleaster-viering

Nijkleaster is gebouwd op drie pijlers: **stilte**, **bezinning** en **verbinding**. Die pijlers komen steeds terug in haar activiteiten en vieringen. Deze elementen zijn niet zomaar gekozen, maar sluiten aan bij andere tradities zoals die van Iona en Taizé, en bij een manier van kerk-zijn die past bij bewust leven, met ruimte voor God, voor wie je zelf ten diepste bent en voor elkaar. Meer informatie over Nijkleaster kun je vinden op nijkleaster.frl

Nijkleaster is een plek waar mensen op adem kunnen komen. Om adem te halen, te *sykheljen* in het Frysk, om je hoofd even leeg te maken en te luisteren naar een tekst, te zingen, en vooral ook om ruimte te geven aan stilte. Dat lijkt modieus, maar grijpt terug op oude tradities. De allereerste monniken, de woestijnvaders, wisten al hoe belangrijk het is voor je geestelijk welzijn om stil te kunnen zijn. Het tegenovergestelde van praten is niet alleen stil zijn, maar vooral ook luisteren. Stilte, bezinning en verbinding zijn ook de ingrediënten van een viering zoals die in Nijkleaster vormgegeven wordt.

De Nijkleaster-viering draagt de naam van Nijkleaster en is geboren in Jorwert. Zij is ons lief, en alhoewel niet statisch of definitief, vinden we het belangrijk dat haar signatuur wel zichtbaar, hoorbaar en voelbaar is. Hieronder volgt een aantal aanbevelingen om de Nijkleaster viering ook op andere plekken te kunnen organiseren. Er is geen vast stramien of een verplichte volgorde, maar ieder ingrediënt draagt bij.

Oecumenische gastvrijheid

Nijkleaster staat open voor verschillende bloedgroepen in het kerkelijk landschap, en voor iedereen daarbuiten. We proberen niet uitsluitend protestants te zijn, maar maken ook gebruik van elementen uit de katholieke traditie, de Iona community, uit Taizé en van stiltemeditatie.

Beeld & symboliek

Niet alleen woorden, maar ook beelden dragen in Nijkleaster bij aan de eenheid van een viering. Probeer eens om visueel aan te sluiten bij de tijd van het jaar of het thema van de viering. Dat kan met een bloemschikking die past bij de lezing, maar ook met takken in de herfst, of met stenen die je buiten vond, of met een schilderij. De gewone dingen worden dan bijzonder.

Meertalig

Taal en eigenheid zijn sterk verbonden. Kleine talen of dialecten hebben lang geen rol mogen spelen binnen de kerk, terwijl in onze regio juist het Frysk voor velen de taal van het hart was en is. De context van de eigen taal en achtergrond speelt een grote rol in onze vieringen. Dat hoeft niet per se Fries te zijn; Twents, Limburgs, Latijn of Duits zijn evengoed welkom. Per couplet kan er zo afgewisseld worden tussen de brontaal van een lied en vertalingen ervan. Experimenteer en wees niet bang dat dat niet werkt! Dat geldt evengoed voor de lezing of andere bijdragen. Denk er wel aan dat gasten zich niet buitengesloten voelen. Probeer de oorsprong van de gasten in te schatten, wanneer bij binnenkomst een ieder bij de deur persoonlijk welkom wordt geheten.

Nijkleaster

Stilte Besinning Ferbinging

Laag-liturgisch

De vorm van de viering mag verrassen, maar niet afschrikken. Er wordt bijvoorbeeld meestal geen liturgisch gewaad gedragen door de voorganger. De opeenvolgende onderdelen, zoals gebed-lied-meditatie, worden op een toegankelijke manier beleefd, en niet omhuld door rituelen die slechts voor ingewijden te volgen zijn. Een preekstoel scheidt afstand; spreek met de mensen, niet tot hen.

Pelgrimage

Een pelgrim is op pad, zoekt naar diepgang en zin. Dat kan door te wandelen, in stilte, of nadenkend over een vraag, een tekst, een gedachte. In Nijkleaster volgt een Kleaster-kuier ('klooster-wandeling') op de viering en is opnieuw opgebouwd uit de drie delen stilte, bezinning en verbinding. Je kunt het ook omdraaien: ga wandelen en vraag de deelnemers om na te denken over een tekst, die je later laat terugkomen in de viering. Doe een deel van de wandeling zwijgend. Jorwert ligt midden in de Friese weilanden, maar je kunt ook wandelen in de stad, in het bos of zelfs in de kerk zelf.

Verbinding

Verbinding tussen mensen begint al door de opstelling in de kerk. Zet, indien mogelijk, stoelen in een kring. Zo hoeft niemand zich ongezien te voelen. Na de viering wordt iedereen uitgenodigd om elkaar te ontmoeten rond koffie en thee. Betrek iedereen daar bewust bij, zodat iedere gast zich uitgenodigd voelt om te spreken. We delen de meegebrachte lunch – zo eten we van en met elkaar.

Stilte

De waarde van woorden wordt zichtbaar in de stilte. Echte stilte kan rust geven. Daarvoor moet je tijd nemen. Probeer eens ruimte te geven aan een wat langere stilte van minimaal vijf minuten, waarin je op adem kunt komen. Misschien dat je daar iets van God ervaart.

Muziek

Kies liederen met niet al teveel woorden. Een lied mag ruimte openlaten. Meditatieve teksten vind je bijvoorbeeld in de Iona bundels, in Taizé liederen maar ook in het nieuwe Liedboek (Zingen en bidden in huis en kerk). Een piano, fluit of koororgel dragen bij aan een intieme sfeer.

Woorden

Door steeds te blijven praten, kan het gebeuren dat woorden slechts lucht verplaatsen en dat ze geen werkelijke betekenis meer hebben. In een Nijkleasterviering proberen we de hoeveelheid woorden te beperken en de woorden die er gesproken worden beeldend te laten zijn. Zo ondersteunen die woorden het proces van eigen gedachten en associaties van de hoorder.

Het Nijkleastergebed op woensdagmorgen volgt een vaste liturgie. Je kunt een voorbeeld hiervan downloaden op nijkleaster.frl